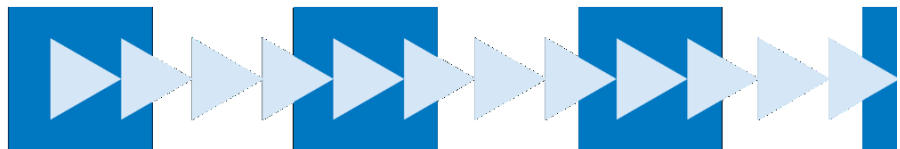

TRANSPORDIAMET

Juhend

**Riigitee ja selle koosseisu kuuluva
rajatise ehitamiseks ja hooldamiseks
vajaliku transpordimaa määramise
juhend**

TRANSPORDIAMET 2024

SISUKORD

1. EESMÄRK.....	1
2. MÕISTED JA LÜHENDID	1
3. KÄSITLUSALA	1
4. OSAPOOLED JA VASTUTUS.....	2
5. SEOTUD DOKUMENDID.....	2
6. TRANSPORDIMAA MÄÄRAMINE	2

1. EESMÄRK

Käesoleva juhendi eesmärgiks on kirjeldada üldised põhimõtted riigitee ja sellega seotud rajatiste ehitamiseks vajaliku transpordimaa piiri asukoha määramiseks.

1.1. Juhendi sihtrühm

Juhend on mõeldud kasutamiseks teede projekteerimise projektijuhtidele, maakorraldajatele ning projekteerijatele jt. Seda võivad kasutada ka teised teomanikud.

1.2. Juhendi huvigrupid

Tee omanikud, liiklejad, teid ümbritsevate kinnisasjade omanikud jt seotud osapooled.

2. MÕISTED JA LÜHENDID

- 2.1. **KOV** – Kohalik omavalitsus.
- 2.2. **Nähtavuskolmnurk** – vt Tee projekteerimise normid § 50.
- 2.3. **Raadamise ala** – Tee ehitusprojektis määratav ala, kus on tee ehituseks ning vaba ruumi ja/või nähtavuskolmnurga tagamiseks vajalik teostada raiet.
- 2.4. **TRAM** – Transpordiamet.
- 2.5. **Transpordimaa piir** – teehoiuks vajaliku maa piir.
- 2.6. **Vaba ruum** – Tee projekteerimise normide § 11 järgsed nõuded teega külgnevale vabale ruumile.

3. KÄSITLUSALA

Juhendiga käsitletakse riigitee ja selle koosseisu kuuluva rajatise ehitamiseks ja hooldamiseks vajaliku transpordimaa määramisega seonduvat.

Esitatud põhimõtteid tuleb rakendada nii uute teede kavandamisel kui ka olemasolevate teede rekonstrueerimisel jm teehoiutöödel kus on vajalik maa omandamine või servituutide seadmine.

RIIGITEE JA SELLE KOOSSEISU KUULUVA RAJATISE EHTAMISEKS JA HOOLDAMISEKS
VAJALIKU TRANSPORDIMAA MÄÄRAMISE JUHEND

KT_25_J24_r1

Kinnitamine: 12.09.2024 nr 1.1-1/24/130

Koostaja: Taavi Tõnts

2/6

4. OSAPOOLED JA VASTUTUS

Osapool	Vastutus protsessi raames
Töövõtja	Projekteerija teeb juhendi alusel ettepanekud riigitee transpordimaa piiri määramiseks.
TRAM teehoiuteenuse planeerimise osakond	Projekteerija poolt tehtud riigitee transpordimaa piiri ettepaneku ülevaatamine ning vajadusel täpsustamine.

5. SEOTUD DOKUMENDID

5.1. Õigusaktid

- Ehitusseadustik
- Maakorraldusseadus
- Tee projekteerimise normid
- Kinnisasja avalikes huvides omandamise seadus
- Nõuded tehnovõrkude ja -rajatiste teemaale kavandamisel

6. TRANSPORDIMAA MÄÄRAMINE

6.1. Tee ehituseks vajaliku transpordimaa määramise üldnõuded

- 6.1.1. Riigitee transpordimaa määramisel tuleb arvestada, et riigitee (vt joonis 1), sh riigi kergliiklustee ning nendega seotud rajatised, sh riigitee mulde nõlv ja riigiteega külgnev kraav (vt joonis 2), teega paralleelselt kulgevad ja **tee toimimiseks** vajalikud tehnovõrgud, keskkonnarajatised (ökoduktid, konnatunnelid, väikeulukite tunnelid, truubid jms), ulukitarad, loomatõkkerestid, müratõkkerajatised (seinad, vallid või nende kombineeritud lahendused ja hooldamiseks vajalikud ruumid) paikneksid riigi transpordimaal.
- 6.1.2. Juhul kui riigitee kõrvale projekteeritakse riigi kuuluv kergliiklustee, tuleb määrata transpordimaa piir selle taha vastavalt joonisel 3 toodule.
- 6.1.3. Ökoduktide juures arvata transpordimaa koosseisu ka maa-ala, mis on projekteeritud pääsuks ökoduktile.
- 6.1.4. Rajatiste hooldustööde teostamiseks arvestada transpordimaa koosseisu 4 m ala (põhimaanteedel) ja 1 m laiune ala (tugi- ja kõrvalmaanteedel), arvestatuna mulde, truubi ning silla või viadukti koonuse alumisest servast.
- 6.1.5. Maakorralduse läbiviimisel tuleb lähtuda Maakorraldusseaduses toodud nõuetest. Juhendis olevatel joonistel näidatud Transpordimaa piir võib, tulenevalt eelnimetatud seaduse §5. Maakorralduse nõuded, veidi täpsustuda.

6.2. Tee ehituseks vajaliku transpordimaa määramise erisused

- 6.2.1. Juhul kui riigi põhimaantee kõrval paikneb tee ja selle rajatiste hooldamiseks mõeldud tee ja/või ulukitara, tuleb määrata transpordimaa piir **vaba ruumi** nõudest lähtuvalt (vt joonis 4-7). Kui kasutatakse sõidukipiirdesüsteeme, siis vaba ruumi nõuet ei rakendata.
- 6.2.2. Juhul kui vaba ruum asub põllumaal, siis ei ole vaja transpordimaad määrata. Üksikute puude eemaldamiseks vabast ruumi alast tuleb joonistel näidata raadamise ala.
- 6.2.3. Bussipeatuste rajamiseks vajaliku transpordimaa määramisel lähtuda järgnevast:

RIIGITEE JA SELLE KOOSSEISU KUULUVA RAJATISE EHTAMISEKS JA HOOLDAMISEKS
VAJALIKU TRANSPORDIMAA MÄÄRAMISE JUHEND

KT_25_J24_r1

Kinnitamine: 12.09.2024 nr 1.1-1/24/130

Koostaja: Taavi Tõnts

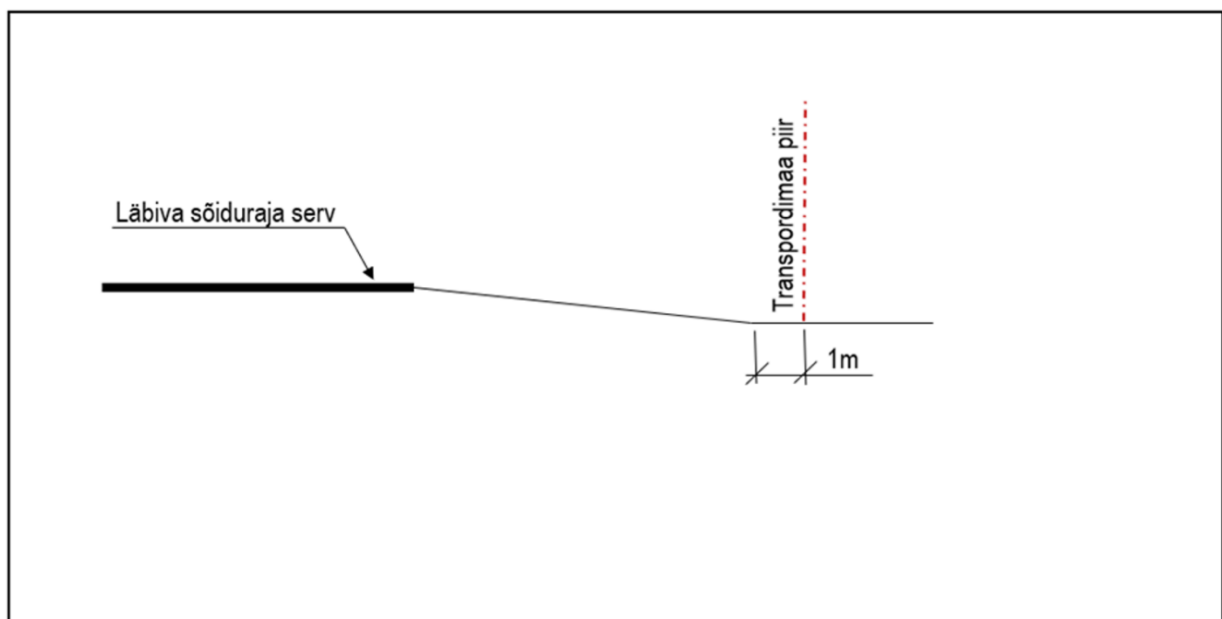
3/6

- 1) Põhi- ja tugimaanteedele kavandatavate bussiootekodade alune maa arvatakse riigi transpordimaa koosseisu.
 - 2) Kõrvalmaanteedele kavandatavate bussiootekodade alune maa (ja bussiootekoja tagune nõlv) arvatakse riigi transpordimaa koosseisu juhul, kui lisaks bussiootekoja alusele maale on samalt maa omanikult vajalik omandada maad tee ja sellega seotud rajatise tarbeks. Juhul, kui maad on vaja omandada ainult bussiootekoja tarbeks, korraldab bussiootekoja alusele maale ehitusõiguse kohalik omavalitsus.
- 6.2.4. Ootekodade aluse maa osas koostatakse vajadusel isikliku kasutusõiguse plaan ning sõlmitakse KOV-ga isikliku kasutusõiguse notariaalne leping.
- 6.2.5. Müratõkkerajatiste (seinad, vallid või nende kombineeritud lahendused) korral arvestatakse hooldetööde teostamiseks transpordimaa koosseisu 3 m laiune ala (tahapoole), arvestatuna müratõkkeseinast või müratõkkevallilt alumisest servast. Müratõkkerajatise hooldamiseks vajalikust alast võib loobuda, kui vahetult selle taga paikneb hoonestus või õueala. Samuti võib hooldamiseks vajalikust alast loobuda juhul, kui rajatise hooldamine on tagatud muul viisil (nt. kõrval paiknevalt teelt). Juhul, kui müratõkkerajatise hooldamiseks vajalikust maa-alast loobutakse, tuleb projektlahenduse seletuskirjas selgitada rajatise hooldamisega seonduv.
- 6.2.6. Transpordimaa koosseisu tuleb määrata ristmike nähtavuskolmnurgad juhul kui nähtavuskolmnurga nõuded ei ole tagatud (nt põllumaa korral ei ole määramine vajalik). Üksikute puude eemaldamiseks nähtavuskolmnurgast tuleb joonistel näidata raadamise ala.
- 6.2.7. Transpordimaad ei ole vaja määrata juhtudel kui ärälõike laius on alla 1m ning seda ei ole vaja punktis 6.1.1 toodud nõude täitmiseks.
- 6.2.8. Riigiteega külgneva kraavi võib osaliselt jätta transpordimaa koosseisust välja, kui tegemist on olemasoleva olukorraga ning vähemalt pool kraavist paikneb olemasoleval transpordimaal.
- 6.2.9. Kui riigitee ümberehitamisel on vajalik Transpordiametile mittekuuluvate tehnovõrkude ümberehitamine, siis vajalik maa-ala üldjuhul ei arvestata transpordimaa sisse vaid jääb tehnovõrgu valdajale (vt juhend Nõuded tehnovõrkude ja -rajatiste teemaale kavandamisel).

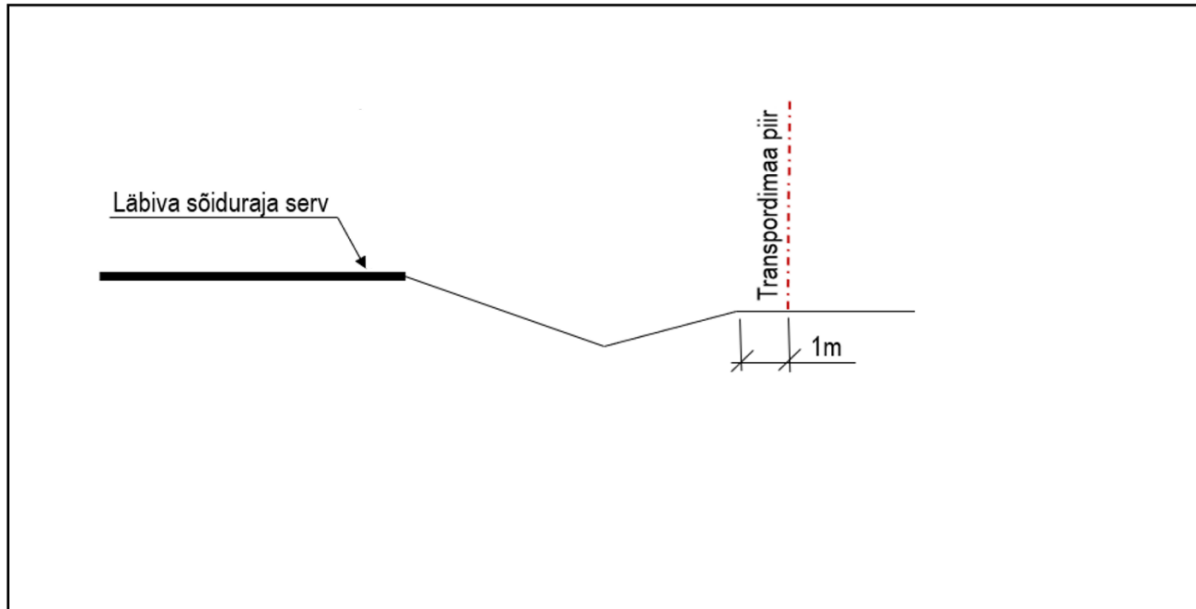
6.3. Tüüpsed olukorrad

Riigi transpordimaa määramisel tuleb lähtuda järgnevalt toodud tüüpsetest lahendustest.

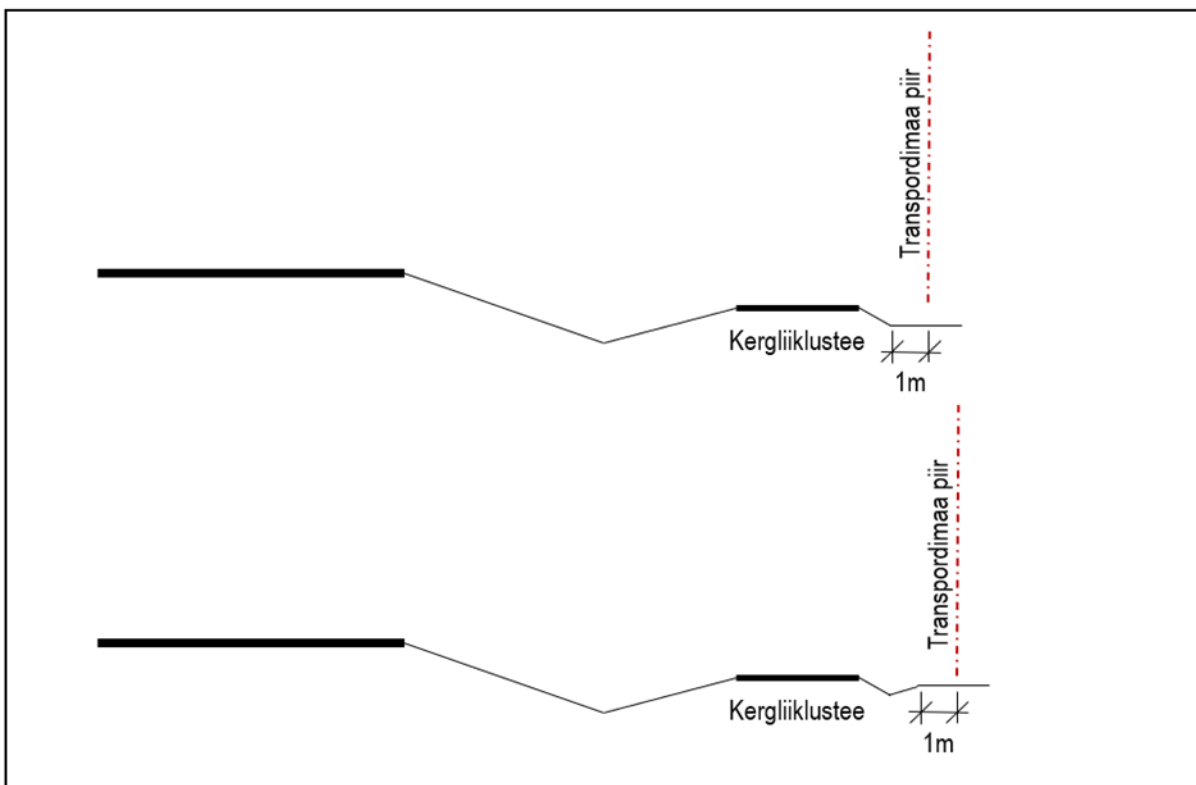
Joonis 1. Tüüpne lahendus riigi tugi- ja kõrvalmaanteedel teekraavita lahenduse korral

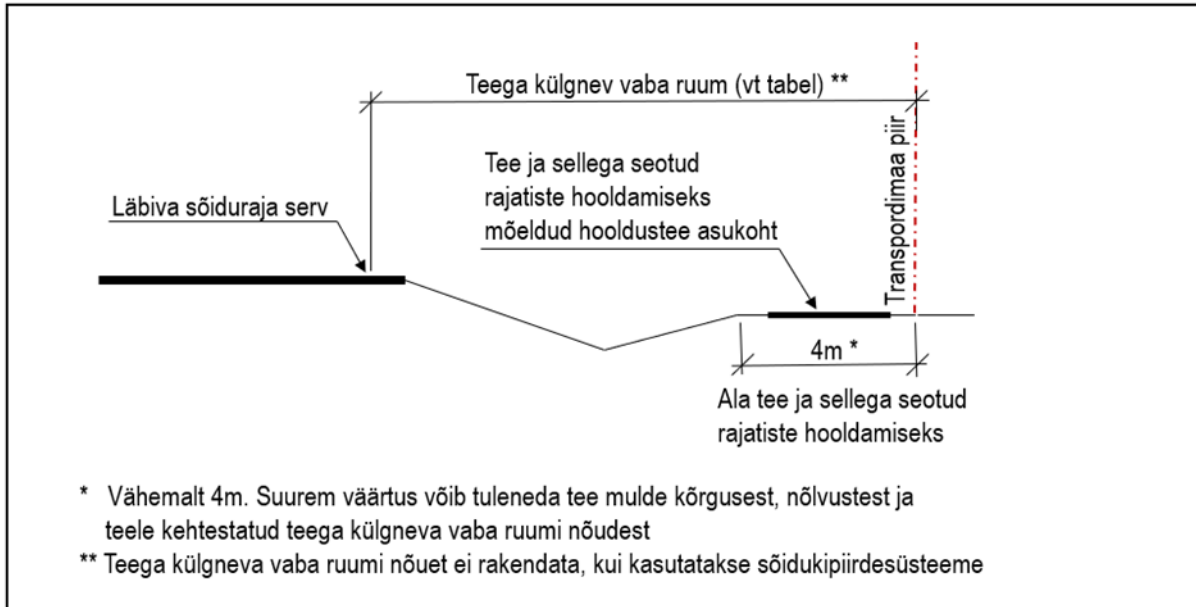
Joonis 2. Tüüpne lahendus riigi tugi- ja kõrvalmaanteedel teekraaviga lahenduse korral

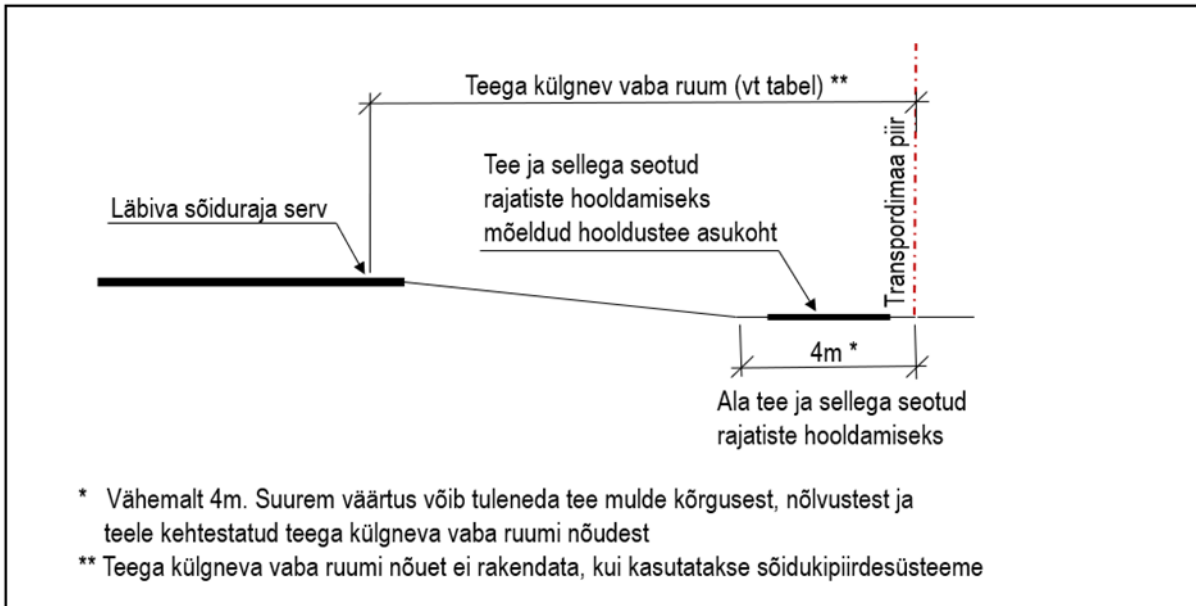
Joonis 3. Tüüpne lahendus riigiteega paralleelselt kulgeva riigi kergliiklustee korral

Joonis 4. Tüüpne lahendus riigi põhimaanteedel teekraavi ja hooldealaga lahenduse korral

Joonis 5. Tüüpne lahendus riigi põhimaanteel teekraavita ja hooldealaga lahenduse korral

RIIGITEE JA SELLE KOOSSEISU KUULUVA RAJATISE EHTAMISEKS JA HOOLDAMISEKS
VAJALIKU TRANSPORDIMAA MÄÄRAMISE JUHEND

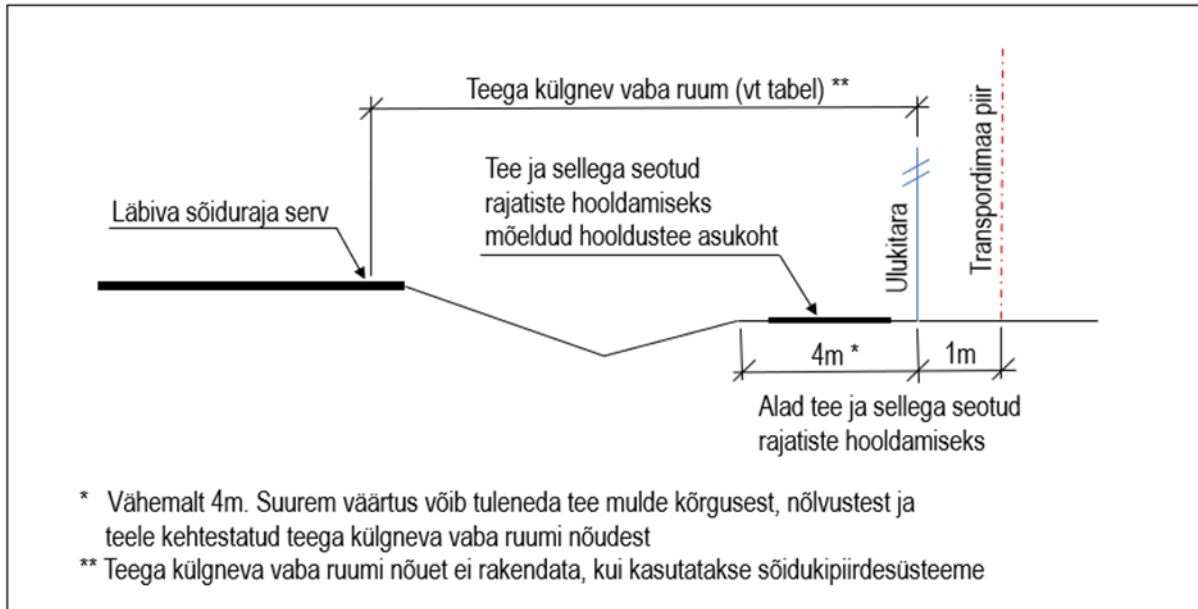
KT_25_J24_r1

Kinnitamine: 12.09.2024 nr 1.1-1/24/130

Koostaja: Taavi Tõnts

6/6

Joonis 6. Tüüpne lahendus riigi põhimaanteel, sh eraldatud sõidusuundadega teel teekraavi, hooldeala ja ulukitaraga lahenduse korral.

Joonis 7. Tüüpne lahendus riigi põhimaanteel, sh eraldatud sõidusuundadega teel teekraavita, hooldeala ja ulukitaraga lahenduse korral.

